בס"ד | ג' חשוון תשע"ט

(מלכים-ב' כה,ז)

אור דוד

מוקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו

מס' גיליון	יציאת שבת			כניסת שבת			פרשה
16	חיפה	בני ברק	ירושלים	חיפה	בני ברק	ירושלים	נח
	18:46	18:47	18:45	17:43	17:52	17:35	

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג.

ַנְבֶל: ז וְאֶת בָּנֵי צִדְקִיָּהוּ שָׁחֲטוּ לְעֵינַיו וְאֶת עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עְוֵּר וַיַּאַסְרָהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיִּבְאֵהוּ בָּבֶל: **'' חשור**: ז וְאֶת בָּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינַיו וְאֶת עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ

(מגילת תענית פרק יג ועיין אליה רבה סימן תק"פ סק"ג)

י וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת כָּל שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָה: יא וְאֶת עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוּר וַיֵּאֵסָרָהוּ בַנִּחָשִׁתַּיִם (ויבאהו מלך בבל בבלה ויתנהו כתיב בבית בית הפקדת עד יום מותו):

(כנ"ל) (כנ"ל)

י' חשון: י וַתַּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן: יא וַתּאׁמֶר לֵאָה כתיב בגד בָּא גָד וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ גָּד: (בראשית לֹיִי-יא)

[יט גַּד גִּדוּד יִגוּדֵנּוּ וְהוּא יַגֵּד עַקַב:

(כנ"ל)

כ וּלְגָד אָמַר בָּרוּף מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא שָׁבֵן וְטָרַף זְרוֹעַ אַף קָדְקֹד: כא וַיַּרָא רֵאשִׁית לוֹ כִּי שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן וַיֵּתֵא רָאשֵׁי עָם צִדְקַתּ יָהוה עשה וּמשַׁפּטיו עם ישַׂראל:

(כנ"ל)] (כנ"ל)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת נח שנה שניה.

- **X.** נר שבת, החיוב מן הדין הוא נר אחד, אך ע"פ הסוד צריך להדליק שתי נרות, אחד כנגד "זכור", ואחד כנגד "שמור". גם עוד, הם כנגד שני ההי"ן דשם הוי"ה ב"ה, שהם סוד בינה ומלכות שעולה מספרם תקס"ג כמניין "נהנה מזיו השכינה". והמדקדקין מדליקין שבעה נרות, ואומרים העולם - כנגד ז' ספירות חג"ת נהי"ם הרמוזים בשבוע. ואפילו המדליקין ז' נרות, עכ"ז, כשיבוא לביתו יסתכל בשתי נרות דווקא, ויכוון שהם, אחד כנגד "זכור" ואחד כנגד "שמור". גם יכוון: אחד כנגד ה"א ראשונה ואחד כנגד ה"א אחרונה. גם יכוון שיאירו נרות שבקדושה למעלה.
- **ב.** עיקר הדלקת הנר במקום שאוכל, ועליהם תברך האישה המדלקת את ברכת הדלקת הנר. ומכל מקום תקנו חז"ל שידליק נר אחד במקום שישן שם, וכן בבית התבשיל, ובכל מקום שיש לו כניסה בו בלילה להוציא ולהכניס. בכל מקומות אלו תדליק האישה בלא ברכה, ואח"כ תדליק במקום השולחן בברכה. ואם ירצה האיש להדליק במקום שינה בידו, תבוא עליו ברכה, אך לא יברך, יען כי אשתו מברכת בנרות של מקום השולחן. ומי שאין לו מעות לקנות שמן שבת, יחזור על הפתחים ויקנה, אך לאדם כזה סגי נר
- **ג.** נר שבת ויין לקידוש נר קודם; אע"פ דקידוש דאורייתא יכול לקדש מן התורה על הפת, ומדברי סופרים הוא דצריך יין, לפיכך נר שבת קודם משום שלום ביתו; מיהו, אם יש לו כדי לקנות שמן לנר אחד וכדי יין לקידוש, אבל אין לו כדי לקנות לנר שני, אין לבטל היין בשביל לקנות לנר שני, כי מן הדין סגי בנר אחד.
- **ד.** אע"פ שאוכל ומקדש על הגג שאור הלבנה זורח על שלחנו מבערב, עם כל זה מדליקין נר שבת בברכה, יען דנר שבת מלבד טעם הפשטי של שלום הבית, יש בו חיוב ע"פ הסוד, כן העליתי בסה"ק "מקבצאל"; ועיין "אשל-אברהם", סי' רס"ג, סע"ק כ"א; יע"ש.
- **ה.** אחד האיש ואחד האישה חייבים בנר שבת, אלא שהאישה מוזהרת עליו ביותר, ויש לה דין קדימה על בעלה במצווה זו; ואם ירצה הבעל להדליק במקום שינה רשאי, ולא יברך, וכמו שכתבתי לעיל. ונהגו באשה יולדת מדליק הבעל במקום השולחן ומברך, בשבת ראשונה שאחר הלידה.
- **ו.** טוב שהבעל יעסוק בערב שבת בתיקון הנרות, בהנחת השמן והפתילות, וכמפורש בדברי רבינו האר"י בספר הכוונות וזה לשונו: גם תזהר בתיקון הנרות של שבת; אמנם הדלקת הנר, היא מצווה על האישה בעלת הבית כנודע; עד כאן לשונו; עיין שם. וכן אנחנו נוהגים בביתנו לערוך ולתקן הנרות בידנו.

ז**רע שמשון** – פרשת נח אות ב.

אֶלֶה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תַּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת הָאֶלֹהִים הָתָהַלֶּךְ נֹחַ. (ו ט): במדרש (ב"ר ל ז) כל ק"כ שנה היה נוטע ארזים ומקצצן, ואמרין ליה למה כדין, אמר להון כך אמר מרי דעלמא דהוא מייתי מבולא על עלמא, אמרו, אי אתי מבולא, לא אתי אלא על ביתא דהאי גברא. והקשו המפרשים דהדברים האלה איןלהם שחר, האיך יאמרו לנח דברים כאלו בו בזמן שהם יודעים בעצמם שעברו על המצוות וחוטאים בנפשותם ואילו נח איש צדיק היה וא"כ האיך יעלה על דעתם לומר שיבוא מבול על נח.

וי"ל עפ"י מה דאיתא בזוה"ק (סז:) שנח חטא בכך שלא התפלל על בני דורו לבטל הגזירה, ולכך נענש שנקרא המבול על שמו וכמו שמצינו דכתיב (ישעיה נד ט) כי מי נח זאת לי.והנה בני דורו של נח היו סבורים שנח היה לו להתפלל עבורם שלא יאבדו, ועתה שאינו מתפלל ואדרבה עושה תיבה להגין עליו ואינו חושב כלום אם יהיו הם נאבדים, ראוי הוא למות לבדו וכל העולם כולו יהיה ניצול. וכעין מה שמצינו ששלח מרדכי לומר לאסתר (אסתר ד יד) אם החרש תחרישי בעת ההוא רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו, וכעין מה שמצינו בגמרא (תענית יא.) בזמן שהציבור שרוי בצער אל יאמר אדם אלך לביתי וכו' ושלום עלי נפשי וכו' ואם עשה כן לא יראה בנחמת ציבור.

וא"כ כל שכן הכא שיכול להתפלל עליהם ולא התפלל וכעין מה שמצינו בגמרא (מכות יא.) בענין כהן גדול שלפי שלא התפלל על הרוצחים שבדורו הרי הוא בסכנה ולפיכך אימותיהן של כהנים גדולים מספקות לחם ומים לגולין לערי מקלט כדי שיתפללו על בניהם שלא ימותו. [עיי"ש בגמרא שאמרו כן לחד לישנא]. וממילא גם הכא זה היה כוונת אנשי דורו של נח שאמרו לו היות שאתה יכול להתפלל עבורינו ואינך מתפלל, א"כ אם יבוא המבול הוא יבוא עליך כי אתה תענש על כך שלא התפללת עבורינו והיה נפשך שלום עליך.

אלה תולדות וכו': י) רבי חייא פתח סוד הכתוב הזה שאומר, נח איש צדיק עם סו"ה, ועמך כולם צדיקים וגו'. הוקשה לו כי אחר אלה תולדות נה היה ראוי שיאמר שם הם ויפת. ואמר אשריהם ישראל ולא נח איש צדיק, דרכי ויודעים בתורה שצוסקים

שבשבילה יוכו לעולם הבא. ב) ת״ח, כל וכו׳: בא וראה, כל ישראל להם חלק לעולם הבא, ושואל, מהו הטעם. ואומר, משום שהם שימרים את הברית, שהעולם מתקיים עליו. כמו שאומר הכתוב. אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי. דהיינו ששומרים ברית מילה בקדושה שלא לטמא אותו בשז"ל, ובעריות. ולפיכך, ישראל כי סבלו אותו עליהם. ששומרים הברית.

להם חלק לעולם הבא. ג) ולא עוד וכו': ולא עוד אלא נקראים משום זה צדיקים, שכל מי ששומר הברית מתקיים עליו נקרא צדיק. מאין לנו זה מיוסף שבשביל ששמר ברית העולם, דהיינו שלא נכשל

וע"כ הברית שנח היה שומר איש צדיה, כי תלויים זה בזה.

יוצא מעדן וגו׳,

צושה את הפירות. כמ"ש, כי בו שבת, היינו השביעי היינו בהגן שהיא מלכות. ומפרש וישבות׳ היינו היסוד, שה"ס נהר היוצא מעדן ולא אחר. כי ן האופנים) כִּי עַל יֶדוֹ הַתְחַל הָאְסוּר. שום ספירה אחרת אינה עושית פירות.

ּן וְעוֹבֵר נַמֵי (ד) הַמְּסַפֵּר וְהַמְּקַבֵּל בְּלָאו (ויקרא י"ט י"ד) ן ן ועמך כולם צדיקים וגו׳. ובזה ביאר לנו רבין דְּ"לִפְנֵי עַוַּר לֹא תַתַּן מִכְשׁוֹל" כִּי כָּל אֶחָד נוֹתֵן מִכְשׁוֹל חייא את הכתוב, נח איש צדיק, שסירושו. לפני חברו, שיעבר על לאוין הַמְפַרְשִׁין בַּתּוֹרָה. אַךְ יֵשׁ ַ נַתִּקִיימוּן חָלוּק בֵּין הַמְּסַפֵּר וְהַמְּקָבֵּל בָּזֶה, דְהַמְסַפֵּר עוֹבֵר בְּלָאו ן תולדותיו, ולכן אוה"כ אלה תולדות נח נח נח בין אם השומעים רבים או מֶעְטִים, וְאַדְּרַבְּה כָּל איש צדים, כי תלויים זה בזה. ן זָה בִּין אם השומעים רבים או מֶעְטִים, וְאַדְּרַבְּה כָּל "׳ אלעזר אבר וכו׳: רא״א. למדנו בכל שִׁיתְרַבּוּ הַשּׁוֹמְעִים, יִתְרַבָּה עָלִיו הַלָּאו הַזָּה, כִּי הוּא מקום שכתוב אל'ה, פוסל את הראשונים ! נוֹתֵן מִלְשׁוֹל לִפְנֵי כַּמָה אֲנָשִׁים. לֹא כֵן הַמְקבֵּל, אֶפְשָׁר וְ וכוי מהו כתוב למעלה בפרשת בראשית ונהר דְאֵינוֹ עוֹבֵר בְּלָאו זֶה, רַק אָם הוּא לְבַדּוֹ שׁוֹמֵעַ מִמֶנוּ שפירושה שנהר הזה שהוא עַתָּה הַלָּשׁוֹן הָרָע אוֹ הָרְכִילוּת, וְאִלּוּ הָיָה הוֹלֵךְ עַתָּה יסור, נמשך ויוצא מעדן, שהוא חכמה, ונכנס l מַאֶּלוֹ, לֹא הָיָה לוֹ אֶל מִי לְסַפֶּר הַלִּישְׁנָא בִּישָׁא שְׁלוֹ, l בהגן שהיא מלכוח, ומשקה אותו משקוי של מַאֶּצְלוֹ, לֹא הָיָה לוֹ אֶל מִי לְסַפֶּר הַלִּישְׁנָא בִּישָׁא שְׁלוֹ, l מעלה, ועושה לו נחת רוח, ועושה פירות ומגדל ן אָבָל אָם יֵשׁ בִּלְעָדִיוֹ שׁוֹמְעִים אֲחֵרִים בְּעַת מַעֲשֶׁה, זרעים ואז הוא נחת לכל, שזהו נחת להגן אֶפְשָׁר, דְּאֵין עוֹבֵר הַשׁוֹמֵע עַל לָאו זֶה, כִּי אָם עַל לָאויִן **שיש לו פירות. והוא מביא נחת להנהר. להיותו !** אֲחֶרִים הַמִּפֹרַשִּׁים בָּפְתִּיחָה זוֹ, עַיֵּן בְּבָאֵר מַיָם חיִים. I שּׁ כי בו שבת היינו וְכָל זֶה אָם בָּא אַחַר הַתְּחָלַת הַסְפּוּר, אֲבָל הָרְאשׁוֹן וכתיב וישבות ביום ּ שֶׁהָתְחִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו, אַף שֶׁבָּאוּ אַחַר כָּךְ אֶל הַשְּׁמוּעָה מלשון מנוחה ונחח. וז"ס הדברי זה עושה חולדות הָרָעָה הַזֹּאת עוֹד אֲנָשִׁים, בְּוַדַּאי עוֹבֵר בְּכָל גַּוְנֵי (בכל

'**אביעה חידות מני קדם"** חידון לפרשת "יריחו" (יהושע פרקים ו,ב-ח) על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג.

- מה ראה עכן בשכלל בזזרם מעל ולכן גתקלל
- על ידה לנו האורב לילה
- בוה על גבלת בולך העי הקיבוו לאוור שאותה בוהעץ הורידו
- בוי הכך לפני הכהנים
- בה עשה יהושע לשבולתיו כשנפלו ישראל ונפל על פניו

הבן של מי שיבנה את העיר

פתרונות לפרשת בראשית: ארון הבריה, ביה אשה זונה, גג, דרך

שמוזויקים בארון ובשופרות תוקעים

פתרונות ניתן לשלוח לכתובת: or.david.way@gmail.com

שבת שלום